УДК 330.322:336

ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ УПРАВЛІНСЬКОГО АСПЕКТУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Чумак Л.Ф., к.е.н., доцент,
Пугач І.В., магістр (УІПА)

В статті розглянуто основні напрямки аналізу управління інвестиційною привабливістю підприємства, визначено поняття «інвестиційна привабливість підприємства», наведено основні функції управління інвестиційною привабливістю підприємства, обґрунтовано необхідність формування та управління інвестиційної привабливістю підприємства, доцільність використання системи показників при оцінки інвестиційної привабливості підприємства, побудована структурно – функціональна схема формування інвестиційної привабливості підприємства, наведено формулу для розрахунку інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства за його фінансовим станом.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, оцінка інвестиційної привабливості, управління інвестиційної привабливістю підприємства.

ПОДХОДЫ К АНАЛИЗУ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ АСПЕКТОВ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чумак Л.Ф., к.э.н., доцент,
Пугач И.В., магистр (УИПА)

В статьи рассмотрены основные направления анализа управления инвестиционной привлекательностью предприятия, определено понятия «инвестиционная привлекательность предприятия», приведены основные функции управления инвестиционной привлекательностью предприятия, обоснована необходимость формирования и управления инвестиционной привлекательностью предприятия, а также целесообразность использования системы показателей при оценки инвестиционной привлекательности предприятия, построена структурно - функциональная схема формирования инвестиционной привлекательности предприятия, приведена формула для расчета интегрального показателя инвестиционной привлекательности предприятия по его финансовому состоянию.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная привлекательность, оценка инвестиционной привлекательности, управление инвестиционной привлекательностью предприятия.

APPROACH TO ANALYZING MANAGERIAL ASPECTS OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS

Chumak Larisa, Ph.D., associate Professor,
Puhach Inna, magistrate (UEPA)

In article the basic directions of analysis of the management of investment attractiveness of the company, defined the concept of "investment attractiveness of the enterprise, the basic functions of management of investment attractiveness of the enterprise, the necessity of the formation and management of investment attractiveness of the enterprise, and the feasibility of using the system of indicators for evaluation of investment attractiveness of the enterprise, built of structural - functional diagram of the formation of investment attractiveness of the enterprise, given the formula for calculating the integral index of investment attractiveness of the enterprise on its financial condition.

Keywords: investments, investment attractiveness, investment attractiveness, investment attractiveness of the enterprise.

Постановка проблеми. Для отримання більш стійкого положення на сучасному конкурентному ринку власники капіталу розглядають попередньо обґрунтовані варіанти вкладення вільних коштів. При виборі проекту необхідно узгодження інтересів власника капіталу і його споживача. Цей процес включає також комплексу оцінку інвестиційної

© Чумак Л.Ф.,
Пугач І.В,

привабливості підприємства у тому числі і управлінський аспект. В основу підготовки рішення про вкладання коштів у проект входить розрахунок та аналіз специфічних характеристик, які дозволяють сформувати уявлення про доцільність та ефективність проектів, оцінка стану об'єкту вкладення коштів та прогнозування надійності майбутніх інвестицій. Проблема прийняття якісних управлінських рішень щодо інвестування коштів є особливо актуальною в Україні в теперішній час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз досліджень сучасних провідних вчених, присвячених проблемам оцінки інвестиційної привабливості та інвестування, показав, що єдиного визначення інвестиційної привабливості та основних чинників, що її характеризують досі не існує. Наукову основу статті становлять розробки вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як Алєксєєнко Л.М. [2], Аранчій Д.С. [3], Гончаренко С.А. [3], Ігольніков Г.Л. [4], Мєшков А.В. [7], Патрушєва Е.Г. [4], Пилипенко О. І. [6], Попова О.Ю. [7], Хобта В.М. [7].

Мета. Метою роботи є дослідження підходів до аналізу управлінського аспекту інвестиційної привабливості підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. На теперішній час існує багато визначень поняття «інвестиційна привабливість підприємства» [1-7], кожне з котрих висвітлює сутність явища та має право на існування. Під «інвестиційною привабливістю підприємств» пропонується розуміти систему кількісних та якісних показників, які характеризують стан та перспективи розвитку підприємства і викликають інтерес інвесторів. До складу системи показників входять показники, які надають уявлення про фінансово-економічний стан підприємства, техніко-технологічне забезпечення виробництва, про конкурентоспроможність продукції та перспективи її підвищення, рівень всіх складових економічного потенціалу: управлінської, маркетингової, кадрової, інфраструктурної, інформаційної та ін.

Формування та управління інвестиційної привабливістю підприємства необхідно для забезпечення притоку інвестиційного капіталу. Досягнення цієї мети можливо при забезпеченні довгострокових конкурентних переваг; підвищенні конкурентоспроможності продукції; адаптації виробництва к потребам сучасного ринку; створення необхідного ресурсного забезпечення ефективної діяльності підприємства; вирішення соціальних проблем. Структурно – функціональна схема формування інвестиційної привабливості підприємства представлена на рис. 1.

Для адекватного і ефективного управління інвестиційною привабливістю підприємств, необхідно максимально точне оцінювання впливу окремих чинників інвестиційної привабливості.

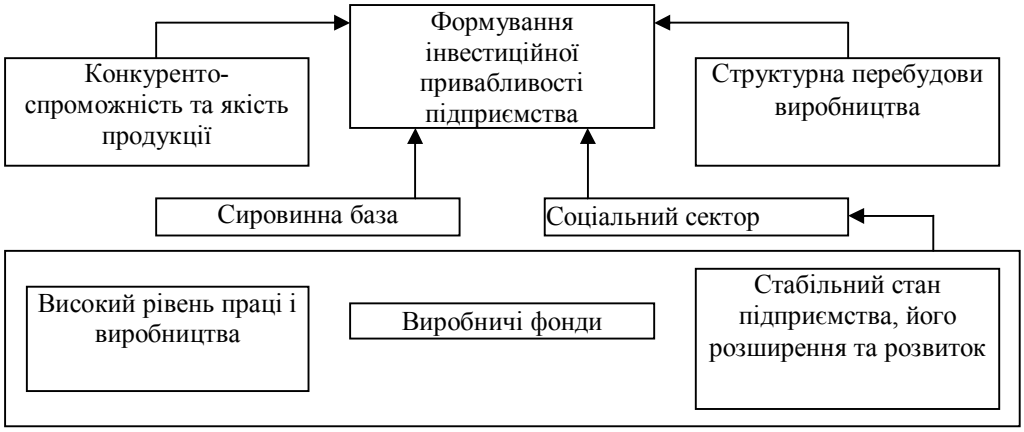

Рис. 1. Структурно – функціональна схема формування інвестиційної привабливості підприємства (доробок авторів)

Управлінський аспект інвестиційної привабливості підприємства розглядається як система економічних, фінансових й інших відносин, що виникають у процесі господарчої діяльності та забезпеченні стійкого розвитку підприємства і задоволення вимог потенційних інвесторів. Для комплексної всебічної оцінки стану цієї системи потрібно використовувати як можна більше показників, що відображають різні аспекти діяльності підприємства [2]. Але їх кількість та сутність повинні бути обґрунтовані, відібрані ті, які є важливими для його майбутнього існування і розвитку підприємства та цікавих для інвесторів, тому що перевантажування системи розрахунків може привести до невідповідності отриманих результатів існуючої дійсності.

Процес формування тісно пов'язаний з подальшим управлінням інвестиційною привабливістю підприємства. Під управлінням інвестиційною привабливістю підприємства

розуміють процес цілеспрямованого впливу керівництва підприємства на систему фінансових, економічних та інших відносин, що виникають у процесі забезпечення ефективного розвитку підприємства і задоволення вимог потенційних інвесторів [5].

Виходячи з основних завдань і напрямів діяльності щодо забезпечення інвестиційної привабливості, як правило, виділяють наступні основні функції управління інвестиційною привабливістю підприємства: планування, організація, мотивація, оцінка і контроль, аналіз, регулювання, координація (рис. 2.).

Рис. 2. Структурна схема основних функцій управління інвестиційною привабливістю підприємств

Безперервність і ефективність процесу управління досягається завдяки виконанню наведених функцій при здійсненні управлінського циклу. Завдяки такому підходу, виробляється здатність системи управління досягати поставлених цілей щодо забезпечення інвестиційної привабливості підприємства [6].

При виборі об'єкту інвестування інвестори найбільш значущими вважають показники рентабельності, динаміки прибутку до сплати відсотків і податків, показники платоспроможності, як коефіцієнт фінансової незалежності, показник покриття прибутком суми сплачуваних відсотків, коефіцієнт відношення чистого грошового потоку до довгострокових зобов'язань, перспективи ринкових позицій підприємства, інформаційна прозорість, інвестиційна вартість підприємства [2]. Окремим аспектом можна виділити рівень фінансового стану підприємства.

Згідно до Наказу Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій «Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій», інтегральна оцінка інвестиційної привабливості визначається як показник, у якому відтворюються значення інших показників, скоригованих у відповідності до їх вагомості та інших чинників [1].

Для визначення рівня фінансового стану підприємства, але з урахуванням переваги для інвесторів показників прибутковості або платоспроможності прийнято використовувати інтегральний показник інвестиційної привабливості підприємства за його фінансовим станом (I_{inn}), який визначається за виразом (1) [4]:

$$I_{inn}=ai\ E\ K_i/K_{io}+aj\ E\ K_j/K_{jo} \qquad (1)$$

де K_i та K_j – відповідно, фактично досягнуті підприємством групи прибутковості та платоспроможності; K_{io}, K_{jo} – рекомендовані значення показників прибутковості та платоспроможності; ai, aj – значимість груп

показників для інвесторів. Для інвесторів, які надають перевагу більшою мірою прибутковості, *ai* > 0,5; для інвесторів, що віддають перевагу надійності, *aj*>0,5. При рівності переваг *ai*=*aj*=0,5.

При виборі об'єкту інвестування інвестор враховує не тільки значення інтегрального показника, а й вплив зовнішніх факторів на інвестиційну привабливість потенційного отримувача інвестицій. Тому, в процесі управління інвестиційної привабливістю, на підприємстві повинна бути розроблена стратегія розвитку, яка враховує ризики, що пов'язані з впливом зовнішнього середовища на діяльність підприємства, мати механізм адаптування до змін з метою збереження інвестиційної привабливості.

Висновки і перспективи подальших досліджень.

Залучення інвестицій на сучасному етапі є вкрай необхідним процесом для відродження та досягнення конкурентоспроможності підприємствами України. Оскільки аспекти діяльності підприємства можуть бути різноманітними і шляхи досягнення цілей та покращення результатів можуть бути різноспрямованими, для досягнення своєї мети необхідна координація зусиль керівництва, яка є частиною процесу управління інвестиційною привабливістю підприємства.

Методи оцінки та управління інвестиційної привабливістю підприємства слід адаптувати під потреби інвесторів у отриманні всебічної, комплексній інформації про сучасний стан підприємства та прогнозні перспективи його стійкого розвитку.

В подальшому, актуальними напрямками дослідження можуть бути розробка ефективної моделі, методів та інструментів управління інвестиційною привабливістю підприємства, які враховують вплив та ризики як внутрішнього, так і зовнішнього середовища функціонування підприємства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Наказ № 22 від 23.02.1998 Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій «Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій» //Офіційний вісник України від 16.04.1998 р., № 13, стор. 211, код акту 5120/1998

2. Алексєєнко Л.М. Фінансові аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Л.М. Алексєєнко // Економічний форум. — 2009. - №3. – С.94-102.

3. Аранчій Д.С. Інвестиційна привабливість підприємств: сутність, фактори впливу та оцінка існуючих методик аналізу / Аранчій Д.С., Гончаренко С.А. // Наукові праці Полтавської державної агарної академії. Випуск 3. Том 2 – 2011 – с. 59-64

4. Игольников Г.Л. Управленческие основы инновационно- инвестиционной деятельности промышленных предприятий: Учеб.пособие / Г.Л. Игольников, Е.Г. Патрушева; Яросл. гос. ун-т. – Ярославль, 2002. 107с.

5. Лазоренко Т.В. Управління інвестиційною привабливістю підприємства / Т.В. Лазоренко, О.В Цвєткова // Молодий вчений. - 2014.- № 12 (15) грудень. - С. 184 -187.

6. Пилипенко О. І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства: огляд методик / О. І. Пилипенко // Міжнародний збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 1(13). – С. 324-330.

7. Хобта В.М. Активізація і підвищення інвестиційних процесів на підприємствах. Монографія / Хобта В.М., Попова О.Ю., Мєшков А.В. // НАН України. Інститут економіки промисловості. МОН України. ДонНТУ, Донецьк – 2005 – с. 343

Рецензент *д.е.н., професор УІПА Прохорова В.В.*
Експерт редакційної колегії *к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.*

УДК 330.332

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ДЖЕРЕЛ І МЕТОДІВ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ВКЛАДЕНЬ ПІДПРИЄМСТВ

Щербань О.Д., к.е.н., доцент,
Шевченко І.В., студентка (ХІФ УДУФМТ)

У статті відведено особливе місце в розгляді інвестиційної діяльності пошуку і висвітленню джерел інвестиційних ресурсів. При аналізі джерел фінансування інвестицій виділено внутрішні й зовнішні джерела інвестування. Наведено основні характеристики джерел формування інвестиційних

© Щербань О.Д.,
Шевченко І.В.